

ERGENLİK DÖNEMİNDE ANNE BABA ERGENE NASIL DAVRANMALIDIR?

Ailelerin her zaman yaptıkları hatalar ergenlik döneminde su yüzüne çıkar. Çünkü minik kızlarımız, küçük prenslerimiz artık birer birey olma adayı ve kişilik gelişimi döneminde bağımsızlık savaşı veren birer ergendir. Anne babanın daha önceki gibi kızarak, sert bakarak, ses yükselterek ya da sözleriyle hizaya getirebildikleri küçük çocukları değillerdir.

Böyle bir durumda anne baba kendi doğrularıyla çatışmaya başlar nerede yanlış yaptığını arar ve nihayetinde de bulamaz. ‘‘Bu çocuk küçükken usluymuş, başarılıydı, eskiden de aynıydık bu çocuk neden böyle oldu? ‘’ cümleleri sık sık rastladığımız ergen ebeveyn cümleleridir. Aslında farklı olan şu andaki anne baba tutumu değil şimdiye kadar yaptıkları kusurlu ebeveyn hatalarının yavaş yavaş ortaya çıkmasıdır. Hep doğru sandıkları ebeveyn tutumları ve davranış kalıplarıyla ters düşer ve ergenle çatışma yaşamaya başlarlar. Çünkü genç kızımız ve delikanlı oğlumuz artık doğru-yanlış, ahlaklı –değil, haklı-haksız, iyi kötü muhasebesi yapmaya çalışan ve bunları ayırt edebileceğini düşünen birer birey olma yolunda ilerlemektedir.

Bu yolların zorlu olduğunu düşünürsek bu ayrımları yaparken onunla sürekli çatışmak iki taraf için de zarar verici bir çözüm yolu olur. Anne babanın yapması gereken çocuğun bu birey olma yolunda elinden tutmak olmalıdır.

Anne babanın bu değişimi kabul edip hata yaptıkları noktalara bakmaları bu süreçte epeyce faydalı olacaktır. Ergeni dinleyip anlamak ona bir birey olduğunu hissettirmek, aile içinde önemli bir karar alınacakken fikrini sormak, akıl danışmak, seçme özgürlüğü tanımak, lafını kesmemek gibi basit iletişim çözümleri bile çatışmanızı çözmek ve ilerleme kaydedebilmek adına bayağı önemli bir adımdır.

Belki de çuvaldızı artık kendimize batırmanın zamanı gelmiştir. Çünkü çocuk ailenin aynasıysa ergen ailenin ta kendisidir. Ailenin defolarını görmek için ergenlik dönemindeki çocuklarını gözlemlemeniz yeterlidir. Çünkü gençler çocuklar gibi sindirmez kafasında oturmadığı haksızlığa uğradığını düşündüğü bütün adımlarda isyan eder ve öfkesini gösterir. Bu süreçte ergenlik döneminde başarılı olan ebeveyn kızı/oğlu daha özenli, daha düzenli, sorumluluklarının daha farkında olarak karşımıza çıkar. Aksi durumda ise yani yanlış anne baba tutumlarına maruz kalmış genç kız/delikanlı sadece ailesiyle çatışma durumunda kalmayıp bunu çevresine de yansıtır. Hal böyle olunca okul problemleri, ders başarısında azalma, davranış bozuklukları olarak karşımıza çıkar.

Doğru iletişim yöntemleri ile halledilebilecek küçük meselelerimiz artık bizim boyumuzu aşan devasa problemlere dönüşür. Burada size tavsiyem ergenlik dönemindeki kızınıza /oğlunuza yeni doğdukları zamanki bebek hallerinde nasıl özen gösterdiyseniz aynı şekilde özenli davranmanız olacaktır. Ergenin problemi bebeğinkinden farklı olarak gaz problemi olmasa da müthiş bir hormonal değişim ve dengesizlikler problemdir.

Ergenlik bir geçiş dönemidir, ocuk olmak ile birey olmak arasında sıkışıp kalmışlık dengesini/dengesizliğini içinde barındırır. O nedenle ergenden size gelen tepkileri önyargısız ve bu davranışı yapmasının ardındaki neden ne olabilir şeklinde merak ederek yaklaşmalı ve aranızdaki iletişim ve sevgi kanalına dikkat etmelisiniz.

ANLAŞILAMAYAN ERGENİN MEKTUBU

Şimdi ben bir ergenim. Size mektup yazmamdaki amacım beni biraz daha yakından tanımanız; hitabım anne-babama, öğretmenlerime ve artık ‘ergen’dir ne yapsa yeridir diyen herkese. Bir kere ‘ergen’ sözcüğü artık bizim için hakaret gibi gazetede köşe yazarları bile artık beğenmediği yazıların sahiplerine ‘ergen’ diye hitap ediyorlar. Durum böyle olunca biz de zaten bir sürü beğenmediğimiz özelliğimiz, beğenmediğimiz yanımız varken kendimizden içten içe nefret ediyoruz. Ülkemizde ilköğretim 6.Sınıftan beri yapıştırma bir sözcük bu ‘ergen’ olmak. Düşünüyorum da Türkiye genç nüfusun en fazla olduğu ülkelerden birisi ve o kadar insanın tek bir cümleye sığdırılması ve her birinin ayrı dünyaları olsa da aynı olarak algılanması ne kadar da kötü.

Sizlerin bizim için kaygılandığınızın hepimiz ayrı ayrı farkındayız yalnız uyumak için izin isteyip odamıza gittiğimizde bile bu ergenlikten kaynaklanıyor demeniz hiç de hoş değil J Ya da ‘canım sıkkın’ kelimesini kullanan beni ve arkadaşlarımı ‘ergen’ deyip başınızdan savmak yerine acaba bu yavrumuzun bir derdi var mıdır? Diye biraz düşünün derim ben. Çünkü bazı düşünlerine önem verdiğimiz ve beğendiğimiz büyüklerimiz(öğretmen, tanıdık, abi vs) bizim geçiş dönemimiz olduğunu ve bu dönemin zorluklarından bahsediyorlar. Madem bu dönem bu kadar zorlu ve dikenli neden o dikenleri çıkarmak yerine içimize batırıyorsunuz dikenlerimizi? Neden biz kapıyı arpıtığımız zaman siz de iki katı fazla arpıyorsunuz kapılarınızı?

İnanın bizler o kadar zorlanıyoruz ki sizin neden yaptın diye sorduğunuz soruların cevabını çoğu zaman biz de bilmiyoruz J mesela sizin bizim hiç beğenmediğiniz saçımızı arkadaşımız ya da hoşlandığımız insan beğensin diye en az 2 saatte yapıyoruz. Neden diye sormayın ben de bu sorunun cevabını hiç bilmedim. Şu anda tek istediğim biraz daha normalleşip ‘ergen’ tipten kurtulmak. Başka bir örnek verecek olursak ben mesela ev gezmelerini hiç sevmem ama annemin illa da ‘benimle geleceksin’ tartışmasına girmek zorunda kalan zavallı bir insanım. Ve bu ben de duygusal iniş çıkışlara sebep oluyor sonuç ne olursa olsun nedensiz bir şekilde ağlamak sürecin bir parçası oluveriyor. Çünkü oraya gitmeyi kabul edersem giderken ağlıyorum inat edip gitmeyince evde battaniye altında ağlıyorum. Yani ağlamak da ergenliğin farzlarından biridir herhalde J Ama durum şöyle olsa kötü mü olurdu ya; annem benim istemediğimi anlayınca çok ısrar etmese mesela ben de şu aradığım kendimi evde yalnız yalnız arasam kendimi bulmaya çalışsam ya da bu devlet meselesi olmayıp annem kendini ‘huzur evine yatırılacak insan’ kategorisine koymasa hemen dünya nasıl güzel olurdu benim için .

Şimdi daha iyi anlayabilmeniz için tüm ergen arkadaşlar adına kendimden bahsedeyim biraz izniniz olursa J o kadar dertliyim ki bu konuda anlatamam. Doğrusunu isterseniz geçimimi sağlamakla yükümlü olduğum bir ailem, her gün saatlerce zor şartlar altında çalıştığım bir

işim yok, kanser de değilim, hiv de taşıyorum. Sağlığım yerinde, paramı da ailem tıklar tıklar veriyor. Ama nedense -sizin deyiminizle ergen olduğum için- içimden böyle dertli dertli yazılar yazmak herkes eğlenirken bir kenarda oturmak; hayatı, dünyayı bir cehenneme benzetmek geliyor. Kimse beni anlamıyor sanırım bu da ergen olduğum için ya da anlatamıyorum bir şeyi ondan da anlamıyorlar. Hayat da çok acımasız, soğuk ve zalim L Annem babam da 'metallicayı, emoyu, twitter ve facebooku' bilmiyor zaten. Kafam her daim çok karışık, karışık olmasa bile öyle olması gerektiğini hissettiğim için öyleymiş gibi davranıyorum. Anlamsız, bağlantısız düşünceler beynimde dolanıp duruyor face de bir arkadaşım paylaştığım sözü ya da videoyu, resmi beğenmediği zaman felaket senaryoları kuruyorum.

Düşünsenize arkadaşlarımdan bazılarının anne babası ayrı ve daha rahat davrandıklarını düşündüğüm için anne ve babamdan ayrılmalarını istedim böyle de garip isteklerim var. İsteklerim olmayınca haksızlığa uğradığımı düşünüp öfke patlamalarım var.

Hayatta en büyük derdim ne mi olabilir? Hiçbir şey! En kötü ihtimalle hoşlandığım kişi bana yüz vermez; ama yine de ben çocuğumu trafik kazasında kaybetmiş bir anne gibi yas tutmalıyım. Öyle dertli olmalıyım ki görenler 'annem kıyam çok dertli sanırsam' kıvamında cümleler kurmalı bana öyleymişçesine davranmalı ki ben de bir derdim olduğuna kendimi inandırayım. Bir de arkadaş bulmalıyım kendime o da dertli olsun ama benden dertli olmasın, çünkü herkesin ergenliği kendine! bu kadar dertten sonra kendimi edebiyata vuruyorum tabi çoğu zaman. Cümleleri o kadar devrik kuruyorum ki 'ergen' olan herkes derin, anlamlı edebi bir şey yazdığını sanıyor. Aslında ne yazdığımı ben de bilmiyorum, öyle de şuursuzum. Fakat ergenliğime verin. Hele bir de mesajlar yazıyorum ki sormayın o mesajları ancak bir 'ergen' anlayabilir bir bilim adamı falan maazallah bu şifreyi hiçbir zaman çözemez.

Şu soruların cevabını biraz düşünün istiyorum. Tek bir 'ergen' kalıbı varsa ve herkes bu dönemleri aynı şekilde geçiyorsa sevgili büyüklerim bize kızmakta ya da yadırgamakta biraz haksız değil misiniz sizce? Ya da bizleri yetiştiren 'aynı günahsız tertemiz bir bebekken' bizlere şeklini veren sizler değil misiniz?

Şimdi tek umudum ne peki biliyor musunuz? Şu ergenliği atlatıp kendime gerçek dertler bulmak, normal insan kaygıları taşımak. Dertsiz başımda derdim varmış gibi dolanmaktan kurtulmak, hayattan zevk almak, beğenilmediğimi düşünmekten kurtulmak ve hayatın tadını çıkarmak. Ve en önemlisi 'ergen' postunu yırtmak J Beni anladığınızı ve artık tanıdığınızı umuyor teşekkür ediyorum.

Saygı da kusur ettiysem affola...

Bir Ergen)

(